

Overenskomst for akademikere ansat i kommuner

KL

Arkitektforbundet

Bibliotekarforbundet

C 3 – Ledelse og økonomi

Danmarks Jurist- og Økonomforbund

Den Danske Landinspektørforening

Dansk Kiropraktor Forening

DM (Dansk Magisterforening)

Dansk Mejeriingeniør Forening

Dansk Psykolog Forening

Den Danske Dyrlægeforening

Forbundet Kommunikation og Sprog

Ingeniørforeningen i Danmark, IDA

JA (Jordbrugsakademikerne)

Pharmadanmark

Indholdsfortegnelse	Side
Kapitel 1. Personafgrænsning	4
§ 1. Hvem er omfattet og hvem har forhandlings- og aftaleretten	4
§ 2. Personafgrænsning	5
Kapitel 2. Aflønning mv. af akademikere efter basislønssystemet	5
§ 3. Løn	5
§ 4. Basisløn og indplacering	6
§ 5. Funktionstillæg	8
§ 6. Kvalifikationstillæg	8
§ 7. Resultatløn	8
§ 8. Rådighedstillæg	9
§ 9. Overgangsordning ved overgang til basislønssystemet	9
§ 10. Forhandlingssystemet lokalt	10
§ 11. Rets- og interesselister	12
§ 12. Anciennitet	14
§ 13. Lønregulering	15
§ 14. Funktionærlov	15
§ 15. Pension	15
§ 16. ATP	16
§ 17. Frit valg	17
§ 18. Arbejdstid	17
§ 19. Fleksibel arbejdstid/plustid	18
§ 20. Barns 1. og 2. sygedag	19
§ 21. Tjenestefrihed	19
§ 22. Udgifter ved tjenesterejser	20
§ 23. Opsigelse	20
§ 24. Tjenestemandshøring	21
§ 25. Øvrige ansættelsesvilkår	21
Kapitel 3. Aflønning mv. af akademikere, som ikke er overgået til basislønssystemet	22
§ 26. Løn og indplacering	22
§ 27. Kvalifikationstillæg	23
§ 28. Lønregulering	24
§ 29. Arbejdstid	24
§ 30. Øvrige ansættelsesvilkår	24
Kapitel 4. Ikrafttræden og opsigelse	24
§ 31. Ikrafttræden og opsigelse	24
Protokollater vedrørende særbestemmelser	27
Protokollat 1 - Arkitekter	27
Protokollat 2 – Ansættelse i administrative stillinger (gælder ikke for Københavns og Frederiksberg kommuner)	27
Protokollat 3 – Farmaceuter (i Apotekervæsenets Pensionsordning)	27
Protokollat 4 – Farmaceuter (uden for Apotekervæsenets Pensionsordning)	27
Protokollat 5 - Psykologer beskæftiget inden for skolevæsenet	28
Protokollat 6 - Støttepsykologer	28

Protokollat 7 – Rådighedstillæg/ulempeydelse psykologer (gælder kun i Københavns Kommune)	29
Protokollat 8 - Bibliotekarere.....	29
Protokollat 9 – Frederiksberg Kommune – 1. maj.....	29
Bemærkning vedrørende turnustillæg	30
Bemærkning vedrørende tillæg til landinspektører, der af miljøministeriet er blevet godkendt som beskikket landinspektør.....	30
Bemærkning vedrørende psykologer	30
Bilag 1 - Overenskomstens område.....	31
Bilag 2 – Kvalifikationstillæg og kompetenceudvikling	36
Bilag 3 – Inspiration til de lokale lønforhandlinger	38
Bilag 4 - Oversigt over pensionskasser	39

Kapitel 1. Personafgrænsning

§ 1. Hvem er omfattet og hvem har forhandlings- og aftaleretten

Stk. 1

Overenskomsten omfatter akademikere, som ansættes i stillinger, der forudsætter akademisk uddannelse, og som har en af de uddannelser, som er nævnt i bilag 1, og er ansat i

1. KL's forhandlingsområde,
2. på selvejende institutioner, med hvilke Københavns Kommune har indgået drifts- overenskomst, og for hvilke Københavns Kommune med bindende virkning kan indgå overenskomst om løn- og ansættelsesforhold.

Bemærkning:

[O.08]KL's forhandlingsområde er alle kommuner, alle kommunale fællesskaber i henhold til den Kommunale Styrelseslovs § 60, trafikselskaber, alle selvstyrehavne og alle selvejende dag- og døgninstitutioner for børn og unge og selvejende institutioner for voksne, jf. kap. 18, 19 og 20 i lov om social service, som kommunen har indgået driftsaftale med, og hvor løn- og ansættelsesvilkårene er omfattet af Kommunernes Lønningsnævns tilsyn. [O.08]

Overenskomsten finder alene anvendelse for bachelorer, der ansættes i stillinger, der opslås til besættelse med en akademiker, herunder en bachelor, jf. bilag 1.

Bemærkning (gælder ikke i Københavns og Frederiksberg kommuner):

Stillinger på grundløntrin 49 og derover besættes efter kommunalbestyrelsens beslutning på tjenstemands- eller overenskomstvilkår. Aftale om aflønning af chefer er gældende for disse stillingsbesættelser. Stillinger under grundløntrin 49 besættes dog ikke på tjenstemandsvilkår, medmindre den pågældende allerede er tjenestemand.

Førstegangansættelse i en tjenstemandsstilling af ingeniører kan som hidtil indtil videre ikke ske lavere end på løntrin 50.

Bemærkning (Københavns Kommune):

Stillinger på løntrin 49 eller derunder kan ikke besættes på tjenstemandsvilkår, medmindre den pågældende allerede er ansat som tjenestemand.

Stillinger over løntrin 49 kan principielt besættes på tjenstemandsvilkår. Ansættelse af akademikere bør dog i videst muligt omfang ske på overenskomstvilkår.

Stk. 2

Overenskomsten omfatter ikke:

1. tjenstemænd,
2. pensionerede tjenstemænd fra
 - a) staten, folkeskolen og folkekirken,
 - b) kommuner og amter/regioner,
 - c) statsfinansierede eller koncessionerede virksomheder,

3. andre, der får egenpension eller understøttelse fra en pensionsordning, som en offentlig arbejdsgiver har ydet bidrag.

Stk. 3

Den forhandlings- og aftaleberettigede organisation findes i bilag 1 på baggrund af den ansattes uddannelse.

§ 2. Personafgrænsning

Stk. 1

Akademikere, som er ansat 1. april 1998 eller senere, jf. dog § 26, stk. 4, og akademikere, som i medfør af § 9 overgår til aflønning efter basislønsystemet, er omfattet af kapitel 2.

Stk. 2

Akademikere, som ikke er overgået til basislønsystemet, er omfattet af kapitel 3.

Kapitel 2. Aflønning mv. af akademikere efter basislønsystemet

§ 3. Løn

Stk. 1

Lønnen består af 4 elementer:

1. basisløn, jf. § 4,
2. funktionstillæg, jf. § 5,
3. kvalifikationstillæg, jf. § 6 og
4. resultatløn, jf. § 7.

Stk. 2

Akademikere, [O.08]bortset fra akademikere med personaleledelsesfunktioner[O.08], er omfattet af Aftale om udmøntningsgaranti af nye midler til lokal løndannelse.

Bemærkning:

Aftale om udmøntningsgaranti af nye midler til lokal løndannelse findes i KL's Løn og Personale, afsnit 09.20.

[O.08]Heraf fremgår, at der er afsat 1,25% af lønsummen til akademikere i basisstillinger til lokal løndannelse pr. 1. april 2010.[O.08]

Udmøntningspligten angår centralt afsatte midler ved de enkelte organisationsforhandlinger. Summen af disse midler udgør udmøntningsgarantierne. Den forholdsmæssige andel af den samlede sum er den enkelte kommune forpligtet til at anvende til lokal løndannelse til de personalegrupper, der er omfattet af garantierne.

Udmøntningsgarantierne udgør et minimum; der er ikke noget maksimum. Det samlede råderum for de lokale forhandlinger udgøres af de elementer, der indgår i aftalens bilag 1.

[O.08]Til akademikere med personaleledelsesfunktioner er der afsat 2,5% af lønsummen til lokal løndannelse – 1,25% til udmøntning pr. 1. april 2009 og 1,25% til udmøntning pr. 1. april 2010.[O.08]

Stk. 3

[O.08]Lønnen til deltidsbeskæftigede og til medarbejdere med fleksibel arbejdstid/plustid, jf. § 19, beregnes som en forholdsmæssig del af lønnen til fuldtidsbeskæftigede.

Bemærkning:

Beregningseksempel fleksibel arbejdstid/plustid:

Der er indgået aftale om en gennemsnitlig ugentlig arbejdstid på 42 timer.

Aflønningen er herefter 42/37.**[O.08]**

Stk. 4

Medmindre andet er anført, er samtlige tillæg pensionsgivende, årlige og i 31/3 2000-niveau.

Stk. 5

Lønnen udbetales månedsvis bagud.

Stk. 6

De ansatte får en specificeret oversigt over den udbetalte løn samt indbetalte pensionsbidrag. Følgende tekst skal stå på specifikationen: ”1/3 af det samlede pensionsbidrag er egetbidraget”.

§ 4. Basisløn og indplacering

Stk. 1

1. Ansatte indplaceres i nedenstående basislønforløb efter uddannelse, jf. bilag 1, og i forhold til anciennitet, jf. § 12:

Basisløntrin	Årlig grundløn (nettoløn) 1. april 2008 til 31. marts 2009 kr.
1	197.267
2	201.864
3	214.320
4	231.709
5	246.781
6	259.250
7	264.389
8	280.119

2. **[O.08]**Med virkning fra 1. april 2009 sker indplacering i nedenstående basislønforløb efter uddannelse, jf. bilag 1 og i forhold til anciennitet, jf. § 12.

Basisløntrin	Årlig grundløn (nettoløn) fra 1. april 2009 kr.
1	200.226
2	204.892
4 (2-årig)	235.185
5	250.483
6	263.139
7	268.355
8	286.562 [O.08]

Stk. 2

Indplacering i basislønforløbet, jf. stk. 1, sker således:

1. Bachelorer indplaceres i basislønforløbet 1-5.
 2. Levnedsmiddelingenører, AAE'ere og bibliotekarer med afgangseksamen fra Danmarks Biblioteksskole indplaceres i basislønforløbet 1-6. **[O.08]** (Med virkning fra 1. april 2009 indplaceres bibliotekarer fra Danmarks Biblioteksskole i basislønforløbet 1-5, 7.) **[O.08]**
 3. HA'ere, cand.negot'er med 4 års uddannelse, ESA'ere, handelsjurister og AAD'ere indplaceres i basislønforløbet 1-7.
 4. Cand.phil'er, cand.interpret'er og musikterapeuter (jf. bekendtgørelse nr. 87 af 12. marts 1984) indplaceres i basislønforløbet 2-6, 8.
 5. Øvrige akademikere indplaceres i basislønforløbet 3-6, 8. **[O.08]** (Med virkning fra 1. april 2009 indplaceres øvrige akademikere i basislønforløbet 4-6, 8.) **[O.08]**
- Alle trin er et-årige. **[O.08]** (Med virkning fra 1. april 2009 er trin 4 to-årigt) **[O.08]**

Stk. 3

[O.08] Med virkning fra overenskomstens udsendelse indføres mulighed for oprettelse af stillinger som specialkonsulent eller chefkonsulent med følgende aflønning:

Basisløn	Årlig grundløn kr.
Specialkonsulent	360.000
Chefkonsulent	387.000

Special- og chefkonsulenter er ikke omfattet af centralt aftalte tillæg, herunder rådighedstillæg i henhold til § 8.

Allerede eksisterende special- og chefkonsulentordninger fortsætter uændrede, medmindre andet aftales.

Specialkonsulenter har som udgangspunkt ikke personaleledelse.

Stk. 4

Med virkning fra overenskomstens udsendelse indføres mulighed for oprettelse af stillinger som ledende psykolog eller chefpsykolog med følgende aflønning:

Basisløn	Årlig grundløn kr.
Ledende psykolog	359.200
Chefpsykolog	384.300

Bemærkning:

Allerede ansatte ledende psykologer/chefpsykologers aflønning omlægges med udgangspunkt i den nye grundløn med modregning i lokalt aftalte funktions- og kvalifikationstillæg.

Ledende psykologer og chefpsykologer er ikke omfattet af Protokollat nr. 5 – Psykologer beskæftiget inden for skolevæsenet. **[O.08]**

§ 5. Funktionstillæg

Stk. 1

Funktionstillæg ydes ud over basislønnen og eventuelle kvalifikationstillæg. Funktionstillæg baseres på de funktioner (arbejds- og ansvarsområde), der er knyttet til den enkelte stilling/gruppe af stillinger.

Stk. 2

Centralt aftalte funktionstillæg ydes i det omfang, det fremgår af protokollaterne for de enkelte stillingsgrupper.

Stk. 3

Funktionstillæg aftales i øvrigt lokalt på grundlag af de funktioner, den ansatte/de ansatte varetager. Funktionstillæg ydes som pensionsgivende tillæg. Tidligere aftaler om ikke-pensionsgivende tillæg berøres ikke af nævnte ændring, medmindre andet aftales.

§ 6. Kvalifikationstillæg

Stk. 1

Kvalifikationstillæg ydes ud over basislønnen og eventuelle funktionstillæg. Kvalifikationstillæg baseres på den enkelte medarbejders, eller grupper af ansattes, kvalifikationer. Kriterierne for kvalifikationerne tager udgangspunkt i objektive forhold som eksempelvis uddannelse og erfaring.

Stk. 2

Centralt aftalte kvalifikationstillæg ydes i det omfang, det fremgår af protokollaterne for de enkelte stillingsgrupper.

Stk. 3

Kvalifikationstillæg aftales i øvrigt lokalt. Kvalifikationstillæg ydes som pensionsgivende tillæg. Tidligere aftaler om ikke-pensionsgivende tillæg berøres ikke af nævnte ændring, medmindre andet aftales.

Bemærkning:

Ved forhandling af kvalifikationstillæg til enkeltpersoner kan der tages hensyn til faglige eller personlige kvalifikationer, kompetenceudvikling, kvaliteten i opgavevaretagelsen, balancen i forhold til tilsvarende stillinger på det øvrige arbejdsmarked eller hensyn til rekruttering og fastholdelse.

Der henvises i øvrigt til bilag 2 om kvalifikationstillæg og kompetenceudvikling.

§ 7. Resultatløn

[O.08] Resultatløn ydes ud over basisløn og tillæg. Resultatløn baseres på opfyldelse af mål af enten kvantitativ eller kvalitativ karakter.

Resultatløn aftales lokalt. Resultatløn kan anvendes til grupper af medarbejdere og enkelte medarbejdere.

Resultatløn kan ydes som engangsbeløb eller som midlertidige tillæg.

Det kan aftales, at resultatløn er pensionsgivende.

Bemærkning:

Det er ikke en forudsætning for at indgå aftale om anvendelse af resultatløn, at den indsats, der honoreres, på forhånd er målsat. Resultatløn kan fx også gives i form af en individuel eller kollektiv bonuslignende ordning. **[O.08]**

§ 8. Rådighedstillæg

Stk. 1

Til jurister og universitetsøkonomer **[O.08]** (med virkning fra overenskomstens udsendelse akademikere) **[O.08]**, der er ansat i administrative stillinger (generaliststillinger), og som påtager sig rådighedsforpligtelse og forpligtelse til indtil 35 timers merarbejde pr. kvartal, ydes der - medmindre andet aftales lokalt - et pensionsgivende rådighedstillæg.

Rådighedstillæg kan ikke oppebæres i tilfælde, hvor en overenskomstansat har opnået tilladelse til nedsættelse eller forskydning af kontortiden med henblik på varetagelse af beskæftigelse ved siden af stillingen.

Hvis en ansat af andre grunde har opnået nedsat tjenestetid, vil rådighedstillægget kunne oppebæres med forholdsmæssig reduktion i merarbejdsforpligtelsen og tillæggets størrelse.

Eventuelle lokalaftaler, herunder flextidsordninger, udformes i overensstemmelse med de grundlæggende forudsætninger for tillægget og den dertil knyttede merarbejdsforpligtelse.

Stk. 2

[O.08] Allerede ansatte kan anmode om en drøftelse af, om forudsætningerne for at være omfattet af rådighedsforpligtelsen og dermed af rådighedstillægget er til stede. **[O.08]**

Stk. 3

1. Rådighedstillægget udgør 1. april 2008 – 31. marts 2009:

Anciennitet	Årlige grundbeløb kr.
1. år	23.300 kr.
2. – 3. år	27.200 kr.
4. – 5. år	31.600 kr.
6. - 7. år	35.500 kr.
8. år og følgende	45.500 kr.

2. **[O.08]** Rådighedstillægget ændres med virkning fra 1. april 2009 til:

Anciennitet	Årlige grundbeløb kr.
1. år	26.300 kr.
2. - 3. år	30.200 kr.
4. – 5. år	34.600 kr.
6. – 7. år	39.500 kr.
8. år og flg.	49.500 kr. [O.08]

§ 9. Overgangsordning ved overgang til basislønssystemet

Stk. 1

Overgang til basislønssystemet er frivillig for ansatte, der er ansat før 1. april 1998.

Stk. 2

Ansatte, der ikke overgår til basislønssystemet, aflønnes fortsat efter det hidtidige lønssystem, jf. Kapitel 3, medmindre der aftales nye varige tillæg til den ansatte. I så fald overgår den ansatte til basislønssystemet. Aflønning efter det hidtidige lønssystem opretholdes

ved umiddelbar overgang til anden stilling inden for overenskomstens område. Bestemmelsen gælder også ved umiddelbar overgang fra regioner.

Stk. 3

Ansatte, der overgår til basislønssystemet, indplaceres på grundlag af den hidtidige samlede faste løn, ekskl. eventuelle centralt aftalte varige tillæg, som videreføres i det nye lønsystem. Indplaceringen sker herefter på det løntrin i basislønssystemet, der ligger nærmest over den hidtidige samlede faste løn. Den pågældende oppebærer herudover centralt aftalte tillæg, som videreføres, samt eventuelle nye tillæg, som i forbindelse med overgangen måtte blive aftalt.

Bemærkning:

Hvis der lokalt er aftalt en forhøjelse af centralt aftalte tillæg, vil forhøjelsen skulle indgå ved indplaceringen, mens det centralt aftalte tillæg videreføres.

Det er i nogle tilfælde lokalt aftalt, at centrale tillæg er gjort pensionsgivende. I disse tilfælde vil pensionen følge tillægget, således at det samlede tillæg inklusiv pension videreføres.

Er der aftalt en forhøjelse, hvor tillægget er gjort pensionsgivende og herudover forhøjet yderligere, skal der foretages en opdeling af forhøjelsen, hvor pensionen videreføres, mens resten af forhøjelsen indgår i beregningen ved indplaceringen.

Stk. 4

Hvis den samlede løn ved indplacering på slutløn i basislønssystemet, inkl. eventuelle varige tillæg, er lavere end den hidtidige samlede faste løn, ydes et tillæg til udligning af forskellen. Der ydes pension af tillægget.

Stk. 5

Midlertidige tillæg bevares uændret i overensstemmelse med den lokale aftale herom.

Stk. 6

Allerede ansatte kan vælge at overgå til det nye lønsystem pr. den 1. i en måned. Oprykning til næste løntrin sker et år efter overgangen. Overgang til det nye lønsystem sker herudover i forbindelse med, at der aftales nye varige tillæg til en ansat.

§ 10. Forhandlingssystemet lokalt

Stk. 1. Aftaleret

Lokal aftale om ydelse af tillæg indgås mellem kommunen og vedkommende forhandlingsberettigede organisation.

Bemærkning:

Forslag om ydelse af tillæg efter principperne i denne aftale kan ikke afvises med henvisning til, at den ansatte ikke er medlem af en personaleorganisation.

Forhandlingsretten udøves af den forhandlingsberettigede personaleorganisation.

Stk. 2

De forhandlingsberettigede organisationer kan med kommunen aftale, at forhandlingerne føres samlet mellem en flerhed af repræsentanter for arbejdstagerne og kommunen. Sådanne forhandlingsfællesskaber kan omfatte samtlige forhandlingsberettigede organisationer eller et antal af de forhandlingsberettigede organisationer.

De forhandlingsberettigede organisationer bør i videst muligt omfang delegerede forhandlingsretten til de lokale repræsentanter.

Stk. 3. Forhåndsftaler

Der kan indgås forhåndsftaler/aftales retningslinier, hvori kriterierne og formen for lønændringerne er fastlagt. Aftalerne udmøntes på det tidspunkt, hvor en eller flere ansatte opfylder de aftalte kriterier.

Bemærkning:

Forhåndsftaler kan indgås for hele eller dele af kommunen.

Der vil ikke skulle indgås en konkret aftale hver gang en eller flere ansatte udfører en af forhåndsftalen omfattet funktion/opgave mv., erhverver kvalifikationer eller indtræder i stedet for den eller de medarbejder(e), der hidtil har udført funktionen/opgaven.

Stk. 4. Drøftelse

Der kan afholdes en årlig drøftelse i kommunens øverste medindflydelses- og medbestemmelsesudvalg om kommunens overordnede lønpolitik, herunder resultatløn.

Stk. 5. Procedure lokalt

- a) Kommunen/forvaltningen indkalder til et samlet møde med (lokale) repræsentanter for AC-organisationerne med henblik på at indgå en aftale om tidsfrister og regler for de lokale forhandlinger om kvalifikations- og funktionsløn. Mødet kan evt. aftales afholdt sammen med lokale repræsentanter for andre organisationer.

Medmindre andet aftales lokalt, forhandles som udgangspunkt en gang årligt om kvalifikations- og funktionsløn. Hvis ingen af parterne fremsætter krav om forhandling, tages ikke initiativ til afholdelse af en forhandling.

Forslag, der ønskes drøftet, skal normalt fremsættes skriftligt over for modparten.

Bemærkning:

Det anbefales, at parterne lokalt præciserer, hvem der har henholdsvis forhandlings- og aftalekompetence i forhandlinger om ny løndannelse

- b) Hvis der ikke er aftalt frister og regler, jf. pkt. a. afholdes forhandling senest 6 uger efter modtagelse af en forhandlingsbegæring, medmindre andet aftales.

Bemærkning:

Opmærksomheden henledes på, at sager om nyansættelser og væsentlige stillingsændringer søges fremmet mest muligt.

- c) Ovennævnte ændrer ikke ved organisationernes forhandlings- og aftaleret i forbindelse med nyansættelser, væsentlige stillingsændringer og ved andre omstruktureringer og arbejdsomlægninger, som medfører væsentligt ændret stillingsindhold.
- d) Såvel kommunen som (lokale) repræsentanter for de forhandlingsberettigede organisationer har pligt til at forhandle løn efter denne aftale.
- e) Lønforholdene for den enkelte ansatte i kommunen skal vurderes ved den årlige lønforhandling. Det er ikke hensigten, at en medarbejder i et længerevarende ansættelsesforhold skal forblive på basislønnen. De lokale forhandlingsparter skal i forbindelse med de årlige lønforhandlinger være særligt opmærksomme på dette.

- f) **[O.08]** Umiddelbart inden en medarbejders tilbagevenden fra barsel kan der afholdes lønforhandling for vedkommende, hvis (den lokale repræsentant for) organisationen anmoder herom. **[O.08]**

Stk. 6. Indholdet af lokale aftaler

I aftaler om anvendelse af funktionstillæg, kvalifikationstillæg og resultatløn angives de kriterier, der har dannet grundlag for aftalen. Kriterierne bør fremtræde med en synlig sammenhæng mellem opgavevaretagelsen og betalingen herfor.

Bemærkning:

Der henvises til bilag nr. 3 – Inspiration til lokale lønforhandlinger.

Stk. 7. Forhandlingsregler for special- og chefkonsulenter

[O.08] Som en forsøgsordning er der mulighed for lokalt med tillidsrepræsentanten at indgå aftale om andre forhandlingsregler end nævnt i stk. 1. Hensigten er at styrke den lokale dialog om løndannelsen i ny løn og i særdeleshed dialogen mellem leder og den enkelte ansatte i de medarbejdergrupper, der omfattes af en aftale om forsøg med lokale forhandlingsregler.

En aftale om forsøg med lokale forhandlingsregler sendes til de(n) forhandlingsberettigede organisation(er), der inden 10 hverdage kan gøre indsigelse mod aftalen.

Den ansatte kan ved forhandlingerne med ledelsen vælge at lade sig bistå eller repræsentere af tillidsrepræsentanten.

Resultatet af en konkret forhandling mellem en special-/chefkonsulent og kommunen sendes til tillidsrepræsentanten, som inden for en frist på 7 hverdage fra modtagelsen af resultatet kan kræve optaget forhandling med kommunen. Kræves der ikke forhandling, anses forhandlingsresultatet for tiltrådt.

Ledelsen og tillidsrepræsentanterne evaluerer én gang årligt de lokale forhandlinger.

Bestemmelsen om lokale forhandlingsregler er et forsøg, der bortfalder med udgangen af overenskomstperioden. Parterne evaluerer i god tid inden 1. april 2011 forsøgene med de lokale forhandlingsregler. **[O.08]**

§ 11. Rets- og interesselvister

Stk. 1. Retstvister

Brud på eller uenighed om forståelsen af lokale aftaler om ydelse af tillæg indgået i henhold til overenskomsten med en forhandlingsberettiget organisation, behandles i henhold til hovedaftalen.

Hvis tvisten drejer sig om brud på eller forståelse af § 10 og § 11, retter den forhandlingsberettigede organisation/vedkommende kommunale arbejdsgiverpart henvendelse til AC med henblik på afholdelse af mæglingsmøde/forhandling mellem den kommunale arbejdsgiverpart og AC efter bemyndigelse.

Stk. 2. Interesselvister

- a) I den kommune, hvor interesselvisten er opstået, føres der hurtigst muligt mellem kommunen og (lokale) repræsentanter for vedkommende forhandlingsberettigede organisation en forhandling med henblik på at bilægge tvisten.
- b) Bilægges interesselvisten ikke, kan organisationsrepræsentanter fra begge parter tilkaldes med henblik på medvirken i en lokal forhandling mellem kommunen og (lo-

- kale) repræsentanter for vedkommende forhandlingsberettigede organisation. En af parterne kan kræve den lokale forhandling afholdt inden for en frist af 3 uger efter forhandlingen i a.
- c) Bilægges interessetvisten ikke lokalt, oversendes sagen af en af parterne inden for en frist af 14 dage efter den lokale forhandling til centrale forhandlinger mellem vedkommende kommunale arbejdsgiverpart og den forhandlingsberettigede organisation. Den centrale forhandling kan kræves afholdt senest 3 uger efter modtagelsen af forhandlingsbegæringen. De centrale parterets løsning af tvisten er bindende for de lokale parter.
- d) Hvis interessetvisten drejer sig om de generelle forudsætninger for lokal aftale om tillæg eller i øvrigt principielle spørgsmål, der udspringer af § 10 og § 11, afholdes forhandling mellem den kommunale arbejdsgiverpart og AC efter bemyndigelse.

Bemærkning:

AC har forudsat, at hidtidig praksis vedrørende mulighed for strejke og blokade af enkeltstillinger opretholdes under hidtidige betingelser.

Parterne er enige om, at der ikke kan varsles konflikt ved nybesættelse af en stilling under henvisning til funktionstillæggets størrelse, hvis der tilbydes et funktionstillæg svarende til den hidtidige stillingsindehavers funktionstillæg.

KL forudsætter herudover, at omfanget af og området for eventuel iværksættelse af konflikt i andre situationer ikke udvides.

[O.08] Uenighed om indgåelse af resultatløn kan ikke videreføres i tvisteløsningssystemet, dog kan de lokale parter anode overenskomstparterne om at bistå ved en fornyet lokal drøftelse. **[O.08]**

Stk. 3. Opsigelse og ophør af aftaler om funktionstillæg og kvalifikationstillæg

Funktionstillæg

- a) Centrale aftaler om funktionstillæg kan opsiges i overensstemmelse med bestemmelser i overenskomsten og hovedaftalen eller kan ændres ved enighed.
- b) Lokale aftaler om funktionstillæg kan opsiges i overensstemmelse med den lokale aftale eller ændres ved enighed mellem aftalens parter.
- c) Funktionstillæg med hjemmel i lokale eller centrale aftaler kan ophøre i de tilfælde, hvor funktionen bortfalder for den pågældende, og forudsætningen for tillægget var knyttet til varetagelsen af den bestemte funktion. Lokalt aftalte tillæg kan desuden ophøre i overensstemmelse med bestemmelser herom i den lokale aftale, herunder forhåndsaftaler. Bortfald af tillæg kan medføre vilkårsændringer for den enkelte ansatte, som skal behandles efter overenskomstens bestemmelser.

Bemærkning:

Bestemmelsen i pkt. a omhandler kun ændring af kollektive aftaler.

Bestemmelsen i pkt. b dækker såvel kollektive lokale aftaler som aftaler, der kun dækker en enkelt. Opsigelse over for en enkelt ansat skal ske med den pågældendes opsigelsesvarsel.

Kvalifikationstillæg

- a) Centrale aftaler om kvalifikationstillæg kan opsiges i overensstemmelse med bestemmelserne i overenskomsten og hovedaftalen eller kan ændres ved enighed.

- b) Lokale kollektive aftaler om kvalifikationstillæg kan opsiges i overensstemmelse med den lokale aftale eller ændres ved enighed mellem aftalens parter.
- c) Lokale aftaler om kvalifikationstillæg for den enkelte ansatte kan i øvrigt ændres ved enighed mellem aftalens parter.

Bemærkning

Ad pkt. a – bestemmelsen omhandler kun ændring af kollektive aftaler.

Ad pkt. b - ansatte, omfattet af en hidtidig aftale, som opsiges, vil i den situation beholde deres kvalifikationstillæg som en personlig ordning, medmindre andet aftales.

Ad pkt. c - et eksempel kan være stillingsskift inden for kommunen til en stilling, hvor den erhvervede kvalifikation ikke er relevant.

Resultatløn

[O.08] De lokale parter fastsætter bestemmelser om den enkelte aftales varighed. Lokale aftaler om resultatløn kan opsiges i overensstemmelse med bestemmelserne i den enkelte aftale eller ændres ved aftale mellem aftalens parter. **[O.08]**

§ 12. Anciennitet

Stk. 1

Ancienniteten regnes normalt efter det antal år, den pågældende efter bestået eksamen - i eller uden for kommunens tjeneste - har været beskæftiget med arbejde betinget af akademisk uddannelse, herunder eventuel værnepligtstjeneste. Ancienniteten afrundes opad til et helt antal måneder, dog således at den tidligst beregnes fra udgangen af den måned, hvori den pågældende har bestået eksamen.

Bemærkning:

En uddannelse anses for afsluttet, når samtlige karakterer er afgivet, og der foreligger dokumentation herfor i form af eksamensbevis eller anden erklæring fra uddannelsesinstitutionen.

I tilfælde, hvor en uddannelse afsluttes med en skriftlig afhandling, er det dog tilstrækkeligt, at der foreligger en forhåndsgodkendelse, det vil sige en erklæring underskrevet af vejleder og censor, om, at afhandlingen vil blive godkendt.

For kandidater, der har opnået ph.d.-graden ved fuldførelse af det 3-årige ph.d.-forløb, medregnes de 3 år i ancienniteten ved ansættelse efter overenskomsten. For ph.d.-studerende, der ikke gennemfører uddannelsesforløbet, medregnes kun den periode, der af institutionen er godkendt i forbindelse med studieforløbet. Hvis ansættelsesperioden som ph.d.-studerende som følge af barsel eller adoption er blevet forlænget, medregnes denne i ancienniteten.

Stk. 2

1. Ved ansættelse på deltid med mindre end 8 arbejdstimer pr. uge optjenes anciennitet i forhold til den nedsatte arbejdstid.
2. Ved ansættelse på deltid med mindst 8 timer pr. uge optjenes fuld anciennitet.
3. For beskæftigelse forud for 1. april 1987 beregnes anciennitet forholdsmæssigt ved mindre end 20 timer pr. uge og fuldt ud for 20 timer eller mere pr. uge.
4. Hvis en ansat har (haft) mere end en deltidsansættelse, kan de ugentlige timetal sammenlægges til brug ved beregning af ancienniteten.

5. Relevant timelønsbeskæftigelse, der udgør mindst 8 timer pr. uge, medregnes, hvis beskæftigelsen har (haft) en sammenhængende varighed af 3 måneder.

Bemærkning:

Oprykning til højere trin ved ansættelse på deltid på mindre end 8 (20) timer finder sted, når deltidsbeskæftigelsen har haft en sådan varighed, at den omregnet til fuldtidsbeskæftigelse svarer til et år.

Stk. 3

Hvor forholdene taler for det, kan der mellem kommunen og (lokale) repræsentanter for organisationen træffes aftale om fastsættelse af anciennitet efter andre regler.

§ 13. Lønregulering

Den løn, der er nævnt i §§ 4 og 5 samt kvalifikationstillæg aftalt efter § 6 for grupper af ansatte og udligningstillæg efter § 9, reguleres med den procentregulering, som er gældende på det kommunale område. Andre kvalifikationstillæg aftalt efter § 6 reguleres tilsvarende, medmindre andet aftales.

§ 14. Funktionærlov

For akademikere gælder vilkår efter Funktionærlovens bestemmelser, medmindre der er aftalt afvigelser herfra, jf. § 23. Opsigelse og § 25. Øvrige ansættelsesvilkår.

Bemærkning:

Ansatte, som ikke er omfattet af Funktionærlovens anvendelsesområde, er tilagt funktionærstatus ved aftale. Bestemmelsen betyder eksempelvis, at alle månedslønnede ansatte har ret til løn under fravær på grund af sygdom, (jf. Funktionærlovens § 5), fratrædelsesgodtgørelse (jf. Funktionærlovens § 2a) samt efterløn (jf. Funktionærlovens § 8).

Hvor der i Funktionærloven anvendes begrebet ”uafbrudt beskæftigelse” og ”ansættelsestid”, beregnes denne som hidtidig opsigelsesanciennitet.

§ 15. Pension

Stk. 1

Der indbetales pensionsbidrag til den relevante pensionskasse/ordning, der er nævnt i bilag 4.

Bemærkning:

Opmærksomheden henledes på det skema om ansættelsesoplysninger, som AC-pensionskasserne har udsendt til kommunerne.

Stk. 2

Det samlede pensionsbidrag udgør 16,9 % af de pensionsgivende løndelev [O.08] (med virkning fra 1. april 2009: 17,5%) [O.08]. Egetbidraget udgør 1/3 af det samlede pensionsbidrag.

Efter den ansattes eget valg kan bidragsforhøjelsen på 0,5% [O.08] (med virkning fra 1. april 2009: 1,1%) [O.08] udmøntes som løn, jf. § 17.

Stk. 3

[O.08] Ansatte som pr. 31. marts 2008 er omfattet af højere pensionsprocent end anført i stk. 1, bevarer det højere pensionsbidrag. [O.08]

Stk. 4

Basisløn og lokalt aftalt funktions- og kvalifikationstillæg er pensionsgivende, jf. dog § 5, stk. 3, og § 6, stk. 3. **[O.08]** Resultatløn kan være aftalt pensionsgivende, jf. § 7. **[O.08]**

Stk. 5

Kommunen indbetaler pensionsbidraget til pensionsordningen månedsvis bagud samtidig med lønudbetalingen.

Stk. 6

Efter anmodning fra den ansatte kan der over en nærmere fastsat periode tilbageholdes et ekstraordinært pensionsbidrag.

Stk. 7

Hvor en ansat afholder ferie med feriegodtgørelse fra en tidligere arbejdsgiver eller afholder ferie uden ret til ferie med løn eller feriegodtgørelse, indbetales sædvanlige pensionsbidrag, som om der var afholdt ferie med løn.

Stk. 8

Tilbagekøb uden forbindelse med pensionsbegivenhedens indtræden kan ikke finde sted for bidrag, der indbetales efter 1. april 1995. For bidrag indbetalt inden denne dato gælder de hidtidige regler. Dog kan tilbagekøb finde sted for så vidt angår pensionsbidrag, der er indbetalt for udenlandske statsborgere i forbindelse med, at de tager bopæl uden for Danmark efter en periode med ansættelse efter denne overenskomst.

Stk. 9

Efter anvisning af pensionsordningen og med arbejdsgiverens forudgående godkendelse kan bidragene indbetales til en anden pensionsordning, hvis indhold kan godkendes af de relevante overenskomstparter.

Stk. 10

Hvis deltidsbeskæftigede aflønnes med timeløn for arbejde, der ligger ud over den aftalte beskæftigelse, jf. § 18, stk. 1, er denne aflønning pensionsgivende.

Stk. 11

[O.08] For ansatte, der er fyldt 70 år, udbetales det efter overenskomsten gældende pensionsbidrag som løn, medmindre den ansatte ønsker bidraget indbetalt til en pensionsordning eller at købe frihed.

Ved udbetaling som løn gælder følgende:

- a) Der beregnes ikke særlig feriegodtgørelse af beløbet.
- b) Beløbet er ikke pensionsgivende.
- c) Beløbet indgår ikke ved beregning af merarbejdsbetaling.

Ved køb af frihed foretages lønfradrag efter bestemmelserne i § 3, stk. 1, i Aftale om lønberegning/lønfradrag for månedslønnet personale.

Ønske om indbetaling til pensionsordning eller køb af frihed rettes til ansættelsesmyndigheden og kan tidligst ændres efter et år. **[O.08]**

§ 16. ATP

1. For akademikere under 67 år gælder følgende ATP-satser:

Antal timer pr. måned	C-sats	
	Egetbidrag pr. måned	Arbejdsgiverbidrag pr. måned
≥ 117 timer	48,90 kr.	97,80 kr.
≥ 78 timer og < 117 timer	32,60 kr.	65,20 kr.
≥ 39 timer og < 78 timer	16,30 kr.	32,60 kr.

2. **[O.08]** Med virkning fra 1. januar 2009 forhøjes ATP-satserne til:

Antal timer pr. måned	C-sats	
	Egetbidrag pr. måned	Arbejdsgiverbidrag pr. måned
≥ 117 timer	57,60	115,20
≥ 78 timer og < 117 timer	38,40	76,80
≥ 39 timer og < 78 timer	19,20	38,40

3. Med virkning fra 1. januar 2010 forhøjes ATP-satserne til:

Antal timer pr. måned	E-sats	
	Egetbidrag pr. måned	Arbejdsgiverbidrag pr. måned
≥ 117 timer	68,40	136,80
≥ 78 timer og < 117 timer	45,60	91,20
≥ 39 timer og < 78 timer	22,80	45,60 [O.08]

§ 17. Frit valg

Stk. 1

Den enkelte medarbejder kan vælge, at pensionsbidragsforhøjelsen på 0,5% **[O.08]** (med virkning fra 1. april 2009: 1,1%) **[O.08]**, jf. § 15, stk. 2, i stedet for indbetaling til pensionskassen, udbetales som løn.

Stk. 2

Hvis medarbejderen vælger løn, sker det på følgende vilkår:

1. Pensionsbidragsforhøjelsen udbetales som løn, idet beløbet gøres pensionsgivende og omregnes til 31/3 2000-niveau.
2. Der beregnes 1½% særlig feriegodtgørelse. **[O.08]** (Med virkning fra udbetalingen i 2010 beregnes 1,95% særlig feriegodtgørelse.) **[O.08]**
3. Beløbet udbetales månedsvis bagud.

Der foretages valg for mindst et år ad gangen.

Hvis den enkelte medarbejder ønsker omvalg, sker dette på medarbejderens eget initiativ tidligst efter et år.

§ 18. Arbejdstid

Stk. 1

Lønnen i § 3 forudsætter fuldtidsbeskæftigelse svarende til normalt 37 timer ugentlig.

Bemærkning:

Bestemmelsen er formuleret i 1991 ved sammenskrivningen af en række akademiske overenskomster. Der er ikke med formuleringen tilsigtet nogen ændring af praksis forud for 1. april 1991.

Stk. 2

1. Ved ansættelse på deltid med mindre end 8 arbejdstimer pr. uge, jf. § 25, pkt. 14, træffes forud aftale mellem kommunen og organisationen.
2. Ved ansættelse på deltid med 8-20 timer pr. uge sker efterfølgende underretning fra ansættelsesmyndigheden til organisationen.

Stk. 3

Der tilkommer de ansatte fridage efter de regler, der gælder for kommunens tjenestemænd.

Stk. 4

Aftale om godtgørelse for merarbejde til overenskomstansatte akademikere gælder.

Bemærkning:

Aftalen findes i KL's Løn og Personale, afsnit 31.03.

§ 19. Fleksibel arbejdstid/plustid

Stk. 1

[O.08] Der indføres bestemmelser om fleksibel arbejdstid/plustid på følgende vilkår:

Stk. 2

Fleksibel arbejdstid/plustid kan bringes i anvendelse på den enkelte arbejdsplads, når der er indgået aftale herom mellem kommunen og den (lokale) repræsentant for organisationen. Aftalen forsynes med opsigelsesbestemmelser.

Stk. 3

For special- og chefkonsulenter, ansat efter § 4, stk. 3, gælder dog, at den enkelte ansatte og arbejdsgiver kan aftale plustid efter bestemmelserne herom, selvom der ikke er indgået aftale mellem kommunen og tillidsrepræsentanten om iværksættelse af plustid på den pågældende arbejdsplads.

Stk. 4

Herefter indgås individuel aftale mellem kommunen og den enkelte medarbejder om forøgelse af arbejdstiden ud over (gennemsnitlig) 37 timer om ugen op til maksimalt (gennemsnitlig) 42 timer om ugen. Ordningen er frivillig.

Stk. 5

Lønnen forhøjes forholdsmæssig på grundlag af det aftalte timetal.

Stk. 6

Der indbetales pensionsbidrag af den forhøjede løn efter sædvanlige principper for indbetaling af pensionsbidrag.

Stk. 7

Den forhøjede løn udbetales under fravær, hvor der er ret til løn, fx fravær på grund af sygdom, barsel, ferie og omsorgsdage. Den forhøjede løn lægges også til grund ved beregning af fx efterindtægt.

Stk. 8

Eventuelle rådighedsforpligtelser og rådighedstillæg fortsætter uændret, medmindre andet aftales.

Stk. 9

En individuel aftale kan af såvel den ansatte som kommunen opsiges med 3 måneders varsel til udgangen af en måned, medmindre andet aftales. Efter varslets udløb vender den ansatte tilbage til den beskæftigelsesgrad, som gjaldt før indgåelse af plustidsaftalen.

Stk. 10

Hvis en medarbejder, som har indgået aftale om plustid, afskediges, kan medarbejderen vælge i de sidste 3 måneder før fratreden at vende tilbage til den beskæftigelsesgrad, som gjaldt før indgåelse af plustidsaftalen. **[O.08]**

§ 20. Barns 1. og 2. sygedag

Der kan gives hel eller delvis tjenestefrihed med løn til pasning af et sygt barn på dettes første sygedag **[O.08]** (med virkning fra 1. april 2009 første og anden sygedag) **[O.08]**, hvis

1. barnet er under 18 år, og
2. har ophold hos den ansatte, og
3. fravær er nødvendigt af hensyn til barnet, og
4. det er foreneligt med forholdene på tjenestestedet.

Hvis den ansatte misbruger ordningen, kan adgang til fravær inddrages.

Bemærkning

I vurderingen af, om der skal gives tjenestefrihed, indgår en afvejning af barnets alder og sygdommens karakter.

§ 21. Tjenestefrihed

Stk. 1

Der kan gives tjenestefrihed uden løn, hvis det ikke strider mod kommunens interesse.

Bemærkning:

For tjenestefrihed til nærmere afgrænsede formål henvises til § 25, pkt. 22.

Stk. 2

Ansættelsesmyndigheden har ansvaret for, at der er en ledig stilling efter endt tjenestefrihed.

Stk. 3

Tjenestefrihed med hel eller delvis løn og eventuelt pensionsbidrag kan gives, når

1. det er aftalt mellem de relevante overenskomstparter,
2. tjenestefriheden bruges til studier, og
3. studierne er i kommunens interesse.

Stk. 4

Kommunen og vedkommende organisation kan aftale, at kommunen indbetaler 2/3 dele af pensionsbidraget af den pensionsgivende løn, mod at den ansatte selv indbetaler 1/3 af pensionsbidraget af den samme løn i de tilfælde, hvor tjenestefrihed ville kunne medregnes i pensionsalderen for tjenestemænd.

§ 22. Udgifter ved tjenesterejser

Udgifter ved tjenesterejser godtgøres efter de regler, der gælder i kommunen.

§ 23. Opsigelse

Stk. 1

Funktionærlovens opsigelsesvarsler anvendes, når en ansat opsiges eller siger sin stilling op. Bestemmelsen i lovens § 5, stk. 2, om afskedigelse med forkortet opsigelsesvarsel (120-dages reglen) finder ikke anvendelse.

Stk. 2

Meddelelse om uansøgt afsked fremsendes til den ansatte. Der vedlægges en kopi af meddelelsen, som den ansatte kan udlevere til organisationen ved dennes eventuelle inddragelse i sagen.

Stk. 3

Når den ansatte meddeles uansøgt afskedigelse, jf. stk. 2, underrettes organisationen skriftligt herom. Underretningen skal indeholde sådanne oplysninger, at det fornødne grundlag for vurdering af afskedigelsen er tilstede, medmindre oplysningerne strider mod den tavshedspligt, som følger af henholdsvis Forvaltningsloven eller Straffeloven, herunder tavshedspligt med hensyn til personlige forhold.

Tilbageholder den afskedigende myndighed tavshedsbelagte oplysninger, orienteres organisationen herom i forbindelse med underretningen. Samtidig orienteres om at den ansatte har fået kopi af meddelelsen om afsked med henblik på eventuel udlevering til organisationen.

Stk. 4

Organisationen kan kræve sagen forhandlet med afskedigelsesmyndigheden, hvis organisationen skønner, at afskedigelsen ikke kan anses for rimeligt begrundet i den ansattes eller institutionens forhold. Organisationens krav kræver forhandlingen afholdt inden for en frist af 1 måned efter afsendelsen af den i stk. 3 nævnte meddelelse.

Stk. 5

Hvis den ansatte har været uafbrudt beskæftiget i kommunen i mindst 8 måneder på det tidspunkt, hvor opsigelsen meddeles, kan organisationen kræve sagen indbragt for et afskedigelsesnævn, hvis der ikke opnås enighed ved en forhandling efter stk. 4. Et sådant krav skal fremsættes over for kommunen inden for 1 måned efter forhandlingen med kopi til KL.

Stk. 6

[O.08] Et afskedigelsesnævn består af 5 medlemmer, hvoraf 2 medlemmer udpeges af hver af parterne, hvorefter disse i forening peger på en opmand. Parterne retter herefter henvendelse til Arbejdsrettens formand med anmodning om udpegning af opmanden. Kan enighed om indstilling ikke opnås, anmoder parterne Arbejdsrettens formand om at udpege en opmand. Opmanden fungerer som nævnets formand.

Bemærkning:

Udpegning af opmand finder i øvrigt sted i henhold til bestemmelserne i Lov om Arbejdsretten og faglige voldgiftsretter, kap. 2. **[O.08]**

Stk. 7

Afskedigelsesnævnet fastsætter selv sin forretningsorden. For nævnet kan afhøres parter og vidner. Nævnet afsiger en motiveret kendelse. Hvis nævnet finder, at opsigelsen ikke er rimeligt begrundet i den ansattes eller kommunens forhold, kan det pålægges kommunen at afbøde virkningerne af opsigelsen.

Det kan herved pålægges kommunen, hvis den pågældende og kommunen ikke begge ønsker ansættelsesforholdet opretholdt, da at betale den pågældende en godtgørelse. Godtgørelsens størrelse fastsættes af nævnet og skal være afhængig af sagens omstændigheder og pågældendes anciennitet ved kommunen.

Nævnets omkostninger i forbindelse med sagen fastsættes af nævnet. Omkostningerne fordeles mellem parterne eller pålægges den tabende part.

§ 24. Tjenestemandsførhør

Den ansatte har pligt til at give møde ved tjenestemandsførhør og afgive forklaring. Førhørslederen kan forlange, at en ansat, der føres som vidne, afgiver udtalelser på ære og samvittighed. Vidnesbyrd kan dog nægtes, når besvarelsen af det stillede spørgsmål vil udsætte vidnet selv for tab af borgerlig agtelse eller velfærd.

§ 25. Øvrige ansættelsesvilkår

Følgende aftaler i Protokollat om generelle ansættelsesvilkår gælder (nummereringen henviser til protokollatets numre – numre i parentes henviser til afsnit i KL's Løn og Personale):

1. **[O.08]** Ansættelsesbreve (04.11)**[O.08]**

Bemærkning:

Det henstilles til den enkelte kommunalbestyrelse, at der i forbindelse med en ansættelse i henhold til overenskomsten gives hurtig meddelelse herom til vedkommende organisation.

4. **[O.08]** Løngaranti for ansatte omfattet af opgave- og strukturreformen (04.32)**[O.08]**
6. Midlertidig tjeneste i højere stilling (funktion) (21.51)

Bemærkning:

En overenskomstansat, der konstitueres i højere stilling med henblik på eventuel senere tjenestemandsansættelse, kan vælge at lade sig ansætte som tjenestemandsansat på prøve.

7. Lønberegning/lønfradrag (04.38)
8. Åremålsansættelse (04.50)
12. Tilrettelæggelse af arbejdstid (04.81)
13. Decentrale arbejdstidsaftaler (04.82)
14. Deltidsarbejde (04.83)
15. **[O.08]** Deltidsansattes adgang til højere tjenestetid (04.85)**[O.08]**
16. Tidsbegrænset ansættelse (04.84)
19. Tele- og hjemmearbejde (04.87)

20. **[O.08]**Ferie (05.12) **[O.08]**
21. **[O.08]**Barsel mv. (05.13)**[O.08]**
22. Tjenestefrihed uden løn (05.15)
23. **[O.08]**Seniorpolitik (05.21)**[O.08]**
24. **[O.08]**Oplærings- og integrationsstillinger (05.25)**[O.08]**
25. Befordringsgodtgørelse (05.71)
26. Kompetenceudvikling (05.31).

Bemærkning:

Akademikere er omfattet af aftalens § 4, stk. 2, og § 5, stk. 1-4, samt bilaget ”Protokollat vedrørende udmøntning af trepartsmidlerne til kompetenceudvikling”. Vedr. kompetenceudvikling i øvrigt for akademikere henvises til bilag 2 til denne overenskomst.

27. Socialt kapitel (05.41)
28. Virksomhedsoverenskomster (05.51)
30. **[O.08]**Aftale om kontrolforanstaltninger (05.65)**[O.08]**
31. **[O.08]**SU og tillidsrepræsentanter (05.80)**[O.08]**
32. **[O.08]**MED og tillidsrepræsentanter (05.86)**[O.08]**
34. **[O.08]**Aftale om trivsel og sundhed (05.35)**[O.08]**
35. Statistikgrundlag for de lokale lønforhandlinger (04.39).

Bemærkning:

Protokollatet findes i KL's Løn og Personale, afsnit 04.00.

Kapitel 3. Aflønning mv. af akademikere, som ikke er overgået til basislønsystemet

§ 26. Løn og indplacering

Stk. 1

Akademikere, som er ansat pr. 31. marts 1998, og som ikke er overgået til basislønsystemet, bevarer som minimum deres hidtidige samlede faste løn inkl. tillæg, herunder fx kvalifikationsløn og tillæg af decentral løn. Den del af lønnen, som hidtil har været reguleret med den reguleringsprocent, som er gældende på det kommunale område, reguleres fortsat.

Bemærkning:

Aftaler om lønforbedringer af decentral løn, chef/lederpulje, kvalifikationstillæg eller af andre (lokale) lønordninger opretholdes kun i det omfang, der er tale om varige ordninger for den enkelte ansatte. I modsat fald forholdes der efter den indgåede aftale.

Stk. 2

Herudover aflønnes den ansatte efter sin uddannelse og i forhold til sin anciennitet efter det hidtidige lønforløb:

Trin	Årlig grundløn (nettoløn)
1	197.205 kr.
2	201.608 kr.
3	209.023 kr.
4	216.573 kr.
5	223.852 kr.
6	231.165 kr.
7	239.253 kr.
8	246.263 kr.
9	253.813 kr.
10	260.722 kr.
11	268.272 kr.
12	273.529 kr.
13	281.078 kr.
14	288.527 kr.
15	296.749 kr.
16	307.535 kr.
17	314.140 kr.

Stk. 3

Indplacering i ovennævnte lønforløb sker således:

1. Handelsjurister, AAE'ere, AAD'ere, HA'ere, ESA'ere, BA'ere, BS'ere og levnedsmiddelingenører indplaceres i løntrinsforløbet 1-7. Der kan ske personlig oprykning til trin 8.
2. Cand.phil.er, cand.interpret'er og musikterapeuter (jf. bekendtgørelse nr. 87 af 12. marts 1984) indplaceres i løntrinsforløbet 1-16.
3. Civilingeniører, farmaceuter og landinspektører indplaceres i løntrinsforløbet 4-17.
4. Cand.negot.er med en 4-årig uddannelse indplaceres i løntrinsforløbet 1-14.
5. Bibliotekarer indplaceres i løntrinsforløbet 1-12, hvor trin 1-3 er 2-årige.
6. Cand.scient. bibl.ere indplaceres i løntrinsforløbet 3-14.
7. Øvrige akademikere indplaceres i løntrinsforløbet 3-16.

Alle trin er 1-årige, hvor intet andet er anført.

Stk. 4

Aflønning efter det hidtidige lønforløb opretholdes - medmindre andet aftales - ved umiddelbar overgang til anden stilling inden for overenskomstens område. Bestemmelsen gælder også ved umiddelbar overgang fra amter/regioner.

Bemærkning:

Ved umiddelbar overgang forstås, at der højst er 2 måneder imellem ansættelserne.

§ 27. Kvalifikationstillæg

I tilfælde af, at der sker væsentlige ændringer i en stilling omfattet af overenskomsten, eller ved umiddelbar overgang i forbindelse med nyansættelse til en anden stilling inden for overenskomstens område, vil der kunne indgås aftale om ydelse af midlertidige pensionsgivende tillæg eller midlertidig forhøjelse af bestående pensionsgivende tillæg.

Bemærkning:

Der kan indgås aftale om ydelse af midlertidige tillæg og engangsvederlag i forbindelse med væsentlige stillingsændringer eller ved nyansættelse.

Hvis der i en kommune herudover er behov for at yde et midlertidigt tillæg eller et engangsvederlag, kan dette aftales. Der er ikke hermed generelt adgang til en årlig forhandling om tillæg til akademikere, der ikke overgår til nyt basislønssystem, men de lokale parter kan efter behov tage initiativ til forhandling om ydelse af midlertidigt tillæg/engangsvederlag til en medarbejder. Der er ingen udmøntningspligt for kommunen, og tvisteløsningsystemet eller sanktionsmuligheder kan ikke bringes i anvendelse.

§ 28. Lønregulering

Den løn, der er nævnt i §§ 26 og 27 reguleres med den procentregulering, som er gældende på det kommunale område.

§ 29. Arbejdstid

Lønnen i §§ 26 og 27 forudsætter fuldtidsbeskæftigelse svarende til normalt 37 timer ugentlig.

Bemærkning:

Bestemmelsen er formuleret i 1991 ved sammenskrivningen af en række akademiske overenskomster. Der er ikke med formuleringen tilsigtet nogen ændring af praksis forud for 1. april 1991.

§ 30. Øvrige ansættelsesvilkår

For ansatte omfattet af kapitel 3 gælder i øvrigt følgende bestemmelser:

§ 3, stk. 2-4	Løn
§ 7	Resultatløn
§ 8	Rådighedstillæg
§ 12	Anciennitet
§ 14	Funktionærlov
§ 15	Pension
§ 16	ATP
§ 17	Frit valg
§ 19	Fleksibel arbejdstid
§ 20	Barns 1. og 2. sygedag
§ 21	Tjenestefrihed
§ 22	Udgifter ved tjenesterejser
§ 23	Opsigelse
§ 24	Tjenestemandshør
§ 25	Øvrige ansættelsesvilkår

Bemærkning:

[O.08] Hvis der aftales nyt rådighedstillæg, jf. § 8, stk. 2, omfattes den ansatte af Kapitel 2. Aflønning efter basislønssystemet. [O.08]

Kapitel 4. Ikrafttræden og opsigelse

§ 31. Ikrafttræden og opsigelse

Stk. 1

Overenskomsten gælder fra 1. april 2008, hvor intet andet er anført.

Stk. 2

Overenskomsten kan opsiges af hver af parterne med 3 måneders varsel til en 31. marts, dog tidligst til den 31. marts 2011. Opsigelsen skal ske skriftligt.

København, den 1. oktober 2008

For

KL

Mads Lebech

Anne G. Sørensen

For

Arkitektforbundet

Mette Carstad

For

Bibliotekarforbundet

Pernille Drost

For

C 3 – Ledelse og økonomi

Michael Hansen

For

Danmarks Jurist- og Økonomforbund

Finn Borch Andersen

Mogens Kring Rasmussen

For

Den Danske Landinspektørforening

Morten Krebs

For

Dansk Kiropraktor Forening

Peter Kryger-Baggesen

Ole Rasmussen

For

DM (Dansk Magisterforening)

Ingrid Stage

For

Dansk Mejeriingeniør Forening

K. Mark Christensen

For

Dansk Psykolog Forening

Roal Ulrichsen

For

Forbundet Kommunikation og Sprog

Birgitte Jensen

Jan Ankler

For

Den Danske Dyrlægeforening

Keld Olsen

For

Ingeniørforeningen i Danmark, IDA

Ole Høyer Jensen

Ib Oustrup

For

JA (Jordbrugsakademikerne)

Kirsten Holst

Martin Thysen

For

Pharmadanmark

Steffen Bager

Arne Kurdahl

Protokollater vedrørende særbestemmelser

Protokollat 1 - Arkitekter

Optagelsesnævn

For arkitekter, der ikke har afgangsbetegnelse fra statens arkitektskoler, men hvis kvalifikationer er godkendt af Akademisk Arkitektforenings optagelsesnævn (ophævet i december 1951), Dansk Arkitektforenings optagelsesnævn (ophævet i december 1951) eller Akademisk Arkitektforenings optagelsesnævn, fastsættes løn og anciennitet efter aftale mellem Arkitektforbundet og den kommunale arbejdsgiverorganisation.

Bemærkning:

Hvis optagelsesnævnet godkender kvalifikationerne for en offentligt ansat bygningskonstruktør, der er beskæftiget med arkitektmæssigt arbejde, indplaceres den pågældende fra optagelsestidspunktet på lønskalaens 1. trin.

Til imødegåelse af en eventuel lønnedgang ydes der herudover et personligt ureguleret, ikke-pensionsgivende tillæg, der udgør forskellen imellem den pågældendes hidtidige bruttoløn som konstruktør, inklusiv eventuelle tillæg, og bruttolønnen på lønskalaens 1. trin. Dette tillæg aftrappes med halvdelen af enhver stigning i den overenskomstmæssige løn, inklusiv eventuelle tillæg.

Protokollat 2 – Ansættelse i administrative stillinger (gælder ikke for København og Frederiksberg kommuner)

Overenskomst for akademikere ansat i kommuner anvendes, når jurister, økonomer og magistre ansættes i en administrativ stilling, hvor grundlønnen i henhold til Overenskomst for kontor og edb-personale er fastsat til grundløntrin 35 eller højere [O.08] (pr. 1. april 2009: grundløntrin 36 + 2.600 kr. (31/3 2000-niveau) eller højere). [O.08]

Den samlede løn efter AC-overenskomsten skal mindst svare til den løn, der er aftalt for stillingen (grundløn og evt. funktionsløn).

Forskellen kan aftales som et pensionsgivende udligningstillæg, som aftrappes med fremtidige anciennitetsstigninger.

Bemærkning:

Ansættelse i stillinger på grundløntrin 49 og derover sker i henhold til Aftale om aflønning af chefer.

Protokollat 3 – Farmaceuter (i Apotekervæsenets Pensionsordning)

Til farmaceuter, der er optaget i Apotekervæsenets Pensionsordning, udbetales løn i henhold til § 3 eller §§ 26 og 27 med tillæg af 1/3 af den samlede pensionsprocent på 16,9 % [O.08] (med virkning fra 1. april 2009: 17,5 %) [O.08].

Protokollat 4 – Farmaceuter (uden for Apotekervæsenets Pensionsordning)

For farmaceuter, der ikke er optaget i Apotekervæsenets Pensionsordning, indbetales der pensionsbidrag i henhold til § 15.

Det ydes følgende tillæg:

- a) Til farmaceuter med aflønning efter basislønssystemet, jf. Kapitel 2, ydes et årligt

pensionsgivende tillæg på 7.300 kr. **[O.08]** (med virkning fra 1. april 2009: 12.900 kr.) **[O.08]**

- b) Til farmaceuter der ikke er overgået til aflønning efter basislønssystemet, jf. Kapitel 3, ydes et årligt pensionsgivende tillæg, der udgør følgende:

Anciennitet	Årligt grundbeløb
1. år	2.300 kr.
2. - 3. år	3.000 kr.
4. - 5. år	3.700 kr.
6. - 7. år	4.600 kr.
8. - 9. år	5.200 kr.
10. - 11. år	5.900 kr.
12. - 13. år	6.600 kr.
14. og flg. år	7.300 kr.

Protokollat 5 - Psykologer beskæftiget inden for skolevæsenet

- a) Autoriserede psykologer, som er beskæftiget inden for PPR, oppebærer et pensionsgivende tillæg på 31.000 kr. **[O.08]** (med virkning fra 1. april 2009: 34.900 kr.) **[O.08]**
- b) Psykologer, som er beskæftiget inden for PPR, og som aflønnes efter basislønforløbets trin 8 **[O.08]** (med virkning fra 1. april 2009 trin 6 og trin 8) **[O.08]**, ydes et pensionsgivende tillæg på 17.800 kr.

For psykologer aflønnet på basislønforløbets trin 8 **[O.08]** (med virkning fra 1. april 2009 trin 6 og trin 8) **[O.08]**, som oppebærer funktions- og eller kvalifikationstillæg ydet som kompensation for lønforskellen til psykologer aflønnet efter overenskomst med Danmarks Lærerforening, foretages modregning med indtil 17.800 kr.

Bemærkning:

Bestemmelsen i pkt. a er ikke længere til hinder for, at der kan indgås aftale om at yde et tillæg, jf. overenskomstens §§ 5-7 og § 27.

Hvis der er aftalt et tillæg, bortfalder tillægget i henhold til protokollat, pkt. a, vedrørende psykologer, medmindre andet udtrykkeligt er aftalt.

Der kan kun foretages modregning, jf. pkt. b, i tidligere lokalt aftalte tillæg, der er begrundet i/eller forhandlet med baggrund i lønudligning.

Protokollat 6 - Støttepsykologer

Psykologer, som ansættes til at varetage opgaver med støtteforanstaltninger i medfør af Lov om social service, § 52, stk. 3, nr. 1 (støttepsykologer).

- a) Til psykologer, som varetager opgaver i henhold til Lov om social service, § 40, stk. 2, nr. 1, ydes et pensionsgivende funktionstillæg på 11.300 kr. Tillægget ydes som kompensation for bl.a. skiftende arbejdssteder, herunder arbejde i familiens hjem mv.
- b) Støttepsykologer ansættes for perioder af 6 måneder eller mere ad gangen.
Ansættelse af støttepsykologer for perioder af mindre end 6 måneder kan alene ske efter forudgående aftale med Dansk Psykolog Forening.
- c) Ved ophør af støtteforanstaltninger inden for den aftalte ansættelsesperiode er støttepsykologen forpligtet til at varetage andet psykologisk arbejde i kommunen.

- d) Merarbejdsaftalen finder ikke anvendelse for støttepsykologer.

Bemærkning:

Ydelse af ovennævnte tillæg er ikke til hinder for, at der lokalt kan indgås aftale om tillæg, jf. overenskomstens §§ 5-7 og 27.

Opmærksomheden henledes på, at ansættelsesforholdet efter 12 måneders ansættelse *kan* forlænges uden tidsbegrænsning, med opsigelsesvarsel i henhold til funktionærloven.

Protokollat 7 – Rådighedstillæg/ulempeydelse psykologer (gælder kun i Københavns Kommune)

Rådighedstillæg/ulempeydelse til psykologer, der ansættes ved døgninstitutioner for børn og unge, oprettet i henhold til lov om social service § 51 (ekskl. Amtsuniversitet og institutioner for børn og unge med vidtgående fysiske og psykiske handicap).

1. I de tilfælde, hvor en psykolog er pålagt rådighedstjeneste, ydes et pensionsgivende tillæg på 14.300 kr., som dækker betaling (herunder tillæg for forskudt arbejdstid, søn- og helligdagstillæg mv.) for de ulemper, der kan opstå ved sporadiske opkald uden for normal arbejdstid.
2. I de tilfælde, hvor en psykolog er pålagt tjeneste i henhold til institutionens tjenesteplan, ydes tillæg efter regler, svarende til de for det pædagogiske personale gældende, dvs. natpenge, godtgørelse for tjeneste på lørdage, søn- og helligdage, grundlovsdag, juleaftensdag, godtgørelse for delt tjeneste, godtgørelse for opkald på fridage samt betaling for rådighedsvagter.

Protokollat 8 - Bibliotekarere

[O.08] For bibliotekarere, cand.scient.bibl.'ere og cand.mag.'ere, som er tillagt funktion med aften-, lørdags-, bogbus eller søndagstjeneste, skal der lokalt indgås aftale om funktionsløn.

For hver times tjeneste på søndage ydes en halv times frihed, der afspadsres. Hvis afspadsring undtagelsesvis ikke kan finde sted, ydes en godtgørelse svarende til 50% af 1/1924 af nettoårslønnen

Bestemmelserne gælder ikke for biblioteksledere, vicebiblioteksledere og souschefer.

Bibliotekarere omfattes af hidtidig tilbagefaldsregel om vagttillæg på 5.000 kr. årligt bibeholder tillægget som personlig ordning, medmindre andet aftales. For nyansatte bibliotekarere skal der lokalt indgås aftale om funktionstillæg.

Bemærkning:

Opmærksomheden henledes på Rammeaftale om decentrale arbejdstidsaftaler, efter hvilken der lokalt kan indgås aftaler om arbejdstilrettelæggelse, som er tilpasset de enkelte arbejdspladser ønsker og behov, jf. § 25, nr. 13. **[O.08]**

Søndagstjeneste for hver enkelt medarbejder kan ikke tilrettelægges mere end hver 4. weekend, medmindre der lokalt indgås aftale herom.

Protokollat 9 – Frederiksberg Kommune – 1. maj

1. maj er en arbejdsdag.

Som kompensation til de medarbejdergrupper, der hidtil har haft fri den 1. maj, tillægges 6½ time årligt til hver medarbejder. For deltidsansatte foretages reduktion i forhold til beskæftigelsesgraden.

Friheden afholdes samlet eller delt efter aftale mellem den enkelte medarbejder og dens leder.

Bemærkning vedrørende turnustillæg

Opmærksomheden henledes på, at aftalen om turnustillæg er ophørt. Jurister og universitetsøkonomer, som oppebærer turnustillæg, bevarer dette som personlig ordning, så længe de aflønnes efter det hidtidige lønforløb. Turnustillægget er pensionsgivende.

Ved overgang til basislønforløbet indgår turnustillægget i beregningerne som andre tillæg.

Bemærkning vedrørende tillæg til landinspektører, der af miljøministeriet er blevet godkendt som beskikket landinspektør.

[O.08]KL har ikke ønsket at medvirke til at aftale et centralt tillæg, men har udtrykt forståelse for, at det, at en landinspektør har beskikkelse, naturligt kan indgå i de lokale forhandlinger om tillæg, hvis kommunen gør brug af beskikkelsen. [O.08]

Bemærkning vedrørende psykologer

Ved lov af 30. juni 1993 om psykologer er der åbnet mulighed for, at psykolognævnet kan meddele psykologer autorisation.

I tilknytning hertil har psykolognævnet udsendt særlige retningslinier for praktisk uddannelse som grundlag for autorisation.

Det fremgår af retningslinjerne, at psykologen for at opnå autorisation skal have gennemgået en praktisk uddannelse af mindst 2 års varighed, som skal have bredde inden for psykologiske arbejdsområder. Endvidere skal der modtages faglig vejledning/supervision på 160 timer i løbet af de to år.

Opmærksomheden henledes på, at hvis der ansættes en psykolog, og autorisationen er en forudsætning for varetagelse af stillingen, bør arbejdet tilrettelægges på en sådan måde, at der er mulighed for at gennemføre den i loven forudsatte efteruddannelse.

København, den 1. oktober 2008

For

KL

Mads Lebech

Anne G. Sørensen

For

Akademikernes Centralorganisation

Sine Sunesen

Bilag 1 - Overenskomstens område

I.

Forhandlingsberettiget organisation	Uddannelse	Almen betegnelse
Arkitektforbundet	Cand.arch.	Arkitekt
Bibliotekarforbundet	Bibliotekar/Bibliotekar DB	Bibliotekar
	Cand.scient.bibl.	
Civiløkonomerne	HA	
	ESA	
Danmarks Jurist - og Økonomforbund	Cand.act. (a)	Aktuar/kandidat i forsikringsvidenskab
	Cand.merc. (a)	Erhvervsøkonomisk kandidat
	HA-jur.	Handelsjurist
	Cand.merc. (jur.) (a)	
	Cand.merc. (dat.) (a)	
	Cand.merc. (mat.) (a)	
	Cand.merc. (fil.) (a)	
	Cand.merc. (int.) (a)	
	Cand.jur.	Juridisk kandidat
	Cand.scient.adm. (a)	Kandidat i administration
	Cand.scient.pol. (a)	Kandidat i statskundskab
	Cand.merc.aud. (a)	Revisorkandidat
	Cand.scient.soc./mag. scient. soc. (a)(b)	Sociolog
	Cand.polit. / Cand.oecon (a)	Økonom
	Cand.rer.soc. (a)	
	Cand.scient.oecon (a)	
	Kand.samf. (a)	
	Cand.tecn.soc. (a)	
	Cand.adm.pol. (a)	
	Cand.negot. med en 4-årig uddannelse (a)	
Cand.negot. med en 5-årig uddannelse (a)		
Cand.comm. (a) (c)		

	Cand.scient.san.publ. [O.08] (a) [O.08] (j)	Kandidat i folkesundheds- videnskab [O.08] (a) [O.08] (j)
	AAE'ere	
	AAD'ere	
Dansk Kiropraktor Forening	Cand.manu.	Kandidat i klinisk biomeka- nik
		Kiropraktor (d)
DM (Dansk Magisterforening)		Konservator (e)
	Mag.art.	Magister (bortset fra gym- nasielærere)
	Mag.scient.	
	Cand.scient.	
	Cand.art.	
	Cand.mag.	
	Cand.mag. i virksomheds- kommunikation (i)	
	Cand.stat.	
	Cand.pæd.	
	Lic.phil.	
	Lic.scient.	
	Dr.phil.	
	Dr.scient.	
	Cand.comm. (c)	
	Cand.phil.	
	Musikterapeut (f)	Musikterapeut (f)
	Cand.scient.soc./ mag.scient.soc. (b)	Sociolog
	Cand.scient.anth.	Antropolog
	Cand.scient.san.publ. [O.08] (a) [O.08] (j)	Kandidat i folkesundheds- videnskab [O.08] (a) [O.08] (j)
	Cand.scient.san. (k)	Sundhedsfaglig kandidat (k)
Dansk Mejeriingeniør Forening	Cand.lact.	Mejeriingeniør
Dansk Psykolog Forening	Cand.psych.	Psykolog
	Cand.pæd. i psykologi	
	Mag.art. i psykologi	
	Lic.psych	
Den Danske Landinspektørforening	Cand.geom.	Landinspektør

Forbundet Kommunikation og Sprog	Cand.ling.merc.	
	Cand.interpret.	
	Cand.mag. i sprog og internationale forhold fra Aalborg Universitet	
	Cand.mag. i virksomhedskommunikation (i)	
Den Danske Dyrlægeforening	Cand.med.vet.	Dyrlæge
Ingeniørforeningen i Danmark, IDA		Akademiingeniør
	Cand.polyt.	Civilingeniør
		Diplomingeniør
		Eksportingeniør
	Cand. Scient.	Kandidat i human ernæring og kødteknologi
	Levnedsmiddelingenør	Levnedsmiddelingenør
	Cand.techn.al.	Levnedsmiddelkandidat fra levnedsmiddel-, kødindustri- og mejerilinjen
		Teknikumingeniør
	Cand.scient. i datateknik	
	Cand.brom.	Bromatolog
JA (Jordbrugsakademikerne)	Cand.agro.	Agronom
	Cand.silv.	Forstkandidat
	Cand.hort	Hortonom
	Cand.oecon.agro	Jordbrugsøkonom
	Cand.nort.arch.	Landskabsarkitekt
	Cand.scient. i landskabsforvaltning	
	Cand.scient. i agricultural developement	
	Cand.scient. i miljøkemi	
Pharmadanmark	Cand.pharm.	Farmaceut
	Cand.scient. i humanbiologi	Humanbiolog
	[O.08] Cand.scient.pharm. [O.08]	

Noter

- (a) Disse uddannelser betegnes som "universitetsøkonomer".
- (b) Cand.scient.soc. eller mag.scient.soc. henhører under DJØF. Undtaget herfra er de tilfælde, hvor uddannelserne i overvejende grad består af antropologi eller etnografi for så vidt angår kombinationsuddannelse fra Aalborg Universitet, hvor en cand.phil.-uddannelse i samfundsfag er overbygget med "kvindestudieår". Disse uddannelser henhører under DM (Dansk Magisterforening).
- (c) Cand.comm. med samfundsvidenskabeligt overbygningsfag, der ikke er gymnasielærerfag henhører under Danmarks Jurist- og Økonomforbund, og cand.comm. med samfundsfag eller et fag fra det naturvidenskabelige eller det humanistiske hovedområde som overbygningsfag henhører under DM (Dansk Magisterforening).
- (d) Kiropraktorer, der er autoriseret i henhold til Lov nr. 415 af 6. juni 1991.
- (e) Konservatorer, der har afsluttet konservatorskolens 5-årige uddannelse.
- (f) Musikterapeuter, uddannet ved Aalborg Universitet i henhold til bekendtgørelse nr. 87 af 12. marts 1984 om forsøgsuddannelse i musikterapi. Bekendtgørelsen er ophævet
- (i) Kandidater i stillinger som underviser eller forsker henhører under DM (Dansk Magisterforening – øvrige henhører under Forbundet Kommunikation og Sprog
Ved stillinger som underviser eller forsker forstås stillinger opslået udelukkende til undervisning og/eller forskning.
- (j) Cand.scient.san.publ. i stillinger som underviser og forsker henhører under DM (Dansk Magisterforening). Ved stillinger som underviser eller forsker forstås stillinger opslået udelukkende til undervisning og/eller forskning
- (k) Det forudsættes, at kandidaten er optaget på cand.scient.san.-uddannelsen på grundlag af en adgangsgivende eksamen, der henhører under akademikeroverenskomstens dækningsområde.

II. Andre

Bachelorer

Bachelorer, som i henhold til § 1 i Bekendtgørelse nr. 338 af 6. maj 2004 fra Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling efter 3 års studier af en kandidatuddannelse har erhvervet bachelorgraden BA eller BS.

Bachelorer, som i henhold til Kulturministeriets bekendtgørelse nr. 460 af 15. juni 1998 om bachelor- og kandidatuddannelser ved Danmarks Biblioteksskole, efter 3 års studier af kandidatuddannelsen har erhvervet sig bachelorgraden BSc.

Bachelorer, som i henhold til Kulturministeriets bekendtgørelse nr. 531 af 27. juni 2002 om Arkitektuddannelsen efter 3 års studier har erhvervet bachelorgraden BA.

III, Cand.it.

Forhandlings- og aftaleretten for kandidater i informationsteknologi (cand.it.), som er optaget på uddannelsen på grundlag af en adgangsgivende eksamen, der henhører under akademikeroverenskomstens dækningsområde, varetages af den organisation, som denne adgangsgivende uddannelse henhører under. Øvrige kandidater med titlerne cand.it. er ikke omfattet af akademikeroverenskomsten.

IV. Cand.scient.med.

[O.08] Forhandlings- og aftaleretten for ansatte med en cand.scient.med.-uddannelse, som er optaget på uddannelsen på grundlag af en adgangsgivende eksamen, der henhører

rer under Overenskomst for akademikere ansat i kommuner, vil blive varetaget af den organisation, som denne adgangsgivende eksamen henhører under.

For ansatte med cand.scient.med.-uddannelsen, der henhører under Ingeniørforeningen i Danmark, skal pensionsbidrag indbetales til Danske civil- og akademiingeniørers Pensionskasse. **[O.08]**

Bilag 2 – Kvalifikationstillæg og kompetenceudvikling

Kvalifikationstillæg omfatter både kvalifikationstillæg, som aftales for grupper af ansatte, og kvalifikationstillæg til enkeltpersoner og dækker således alle tillæg, som er baseret på de ansattes kvalifikationer og kompetenceudvikling i relation til de krav, der er knyttet til stillingerne.

Kompetenceudvikling

Kompetencer er ikke statiske, og der er derfor i hele ansættelsesforholdet behov for, at den ansattes kompetencer vedligeholdes og udbygges.

Den løbende kompetenceudvikling består af traditionel faglig efter- og videreuddannelse og af kompetenceudvikling i bredere forstand, baseret på et samspil mellem teori og praksis.

Kompetenceudvikling indgår som et naturligt element i den enkelte kommunes personalepolitik.

På den enkelte arbejdsplads foretages strategisk forankret og systematisk kompetenceudvikling for alle ansatte.

[O.08] Alle medarbejdere skal have en årlig udviklingssamtale, og der skal udarbejdes en udviklingsplan for den enkelte medarbejder. Udviklingsplanen udarbejdes i dialog mellem medarbejder og ledelse. Udviklingsplanen indeholder målsætninger for medarbejderens udvikling på kortere og længere sigt. Udviklingsplanen kan omfatte konkrete aktiviteter, der iværksættes for at nå målene.

Det forudsættes, at det er en gensidig forpligtelse, at medarbejderudviklingssamtalerne og planlagte kompetenceudviklingsaktiviteter i udviklingsplanen gennemføres. I den forbindelse skal ledelsen sikre rammer og betingelser for kompetenceudviklingen og medarbejderne skal arbejde på at nå beskrevne udviklingsmål og gennemføre planlagte udviklingsaktiviteter. **[O.08]**

Der følges op på udviklingsplanen årligt. Opfølgningen kan medføre en justering af udviklingsplanen. Der foretages særlig opfølgning for ansatte, som har været fraværende fra arbejdspladsen i en periode, fx på grund af barsel, længerevarende sygdom e.l.

Bemærkning:

Medarbejderudviklingssamtalerne er som udgangspunkt individuelle, men man kan lokalt aftale samtalerne afholdt som gruppe-/teamsamtaler. Samtalerne skal bl.a. bruges til at kortlægge medarbejdernes udviklingsbehov, planlægning af kompetenceudviklingsaktiviteter og opfølgning på gennemført kompetenceudvikling. Udviklingsaktiviteterne kan fx omfatte efter- og videreuddannelse i form af kurser og kompetencegivende forløb, nye opgaver, deltagelse i interne og eksterne udviklingsprojekter, selvstændigt projektansvar, jobbytte og jobrotation eller international erfaring.

Kvalifikationstillæg

Aftaler om kvalifikationstillæg baseres på fx gennemført uddannelsesforløb, eventuelle tidligere ansættelser og den enkelte ansattes kompetencer. Hertil kommer markedssituationen, som kan begrunde tillæg af rekrutteringsmæssige årsager.

Teoretisk og praktisk kompetenceudvikling i bred forstand, herunder efter- og videreuddannelse, opnåelse af autorisation, specialistuddannelse, beskikkelse og lignende, vil løbende kunne danne grundlag for ydelse/forhøjelse af kvalifikationstillæg. Hertil

kommer de markedsbestemte forhold, hvor et ønske om at fastholde en ansat kan udløse kvalifikationstillæg.

Tillægsformer

Kvalifikationstillæg ydes som hovedregel i form af varige tillæg, men kvalifikationstillæg til enkeltpersoner kan, når konkrete omstændigheder begrundes det, aftales som midlertidige tillæg. For at honorere en særlig indsats kan der aftales engangsvederlag.

Lønsystemet indeholder mulighed for at indgå forhåndsftaler, hvor kriterierne og formen for lønændringer er fastlagt med henblik på automatisk lønudmøntning på det tidspunkt, hvor en eller flere opfylder de aftalte kriterier.

Bilag 3 – Inspiration til de lokale lønforhandlinger

Formålet med dette bilag er at understøtte den lokale løndannelse ved at give inspiration til de lokale parter i forhold til tilrettelæggelse af forhandlingsprocessen. Formålet er endvidere at sikre et godt forhandlingsklima, så lønforhandlingen bliver en proces, hvor begge parter samarbejder og når frem til et fælles resultat.

Bilaget indeholder en række forslag til de lokale forhandlere. Der er ikke tale om en udtømmende opstilling.

Forberedelse

- Sørg for at forhandlerne i forhold til den AC-gruppe, der skal forhandles med og for, har den nødvendige information; overenskomstens lønbestemmelser, lokal MED-aftale etc.
- Forhandlerne skal have et fælles statistisk grundlag, jf. overenskomstens bestemmelser herom, herunder oplysninger om AC'ernes antal, indplacering på hhv. gammelt og nyt lønsystem, anciennitetsmæssige placeringer og nuværende tillæg. Talgrundlaget bør være kendt for begge parter inden forhandlingen.
- Tidsterminer skal være fastsat og de nødvendige drøftelser (fx personalepolitik og kompetenceudvikling) foretaget inden lønforhandlingen.
- Forhandling sker i henhold til 6 ugers fristen, hvis ikke andet er aftalt.

Ved nyansættelse

- Der bør på arbejdspladsen udarbejdes en lokal aftale om procedure ved nyansættelser.
- Ved forhandling i forbindelse med nyansættelse bør parterne sikre at de nødvendige oplysninger er til rådighed (stillingsbeskrivelse, vedkommendes kvalifikationer og forslag til løn).

Ved øvrige lønforhandlinger

- Der tages udgangspunkt i medarbejderens individuelle udviklingsplan.
- Det er væsentligt, at der er realistiske forventninger på begge sider af bordet.
- Ved afslag skal der følges op på de aftalte udviklingsmål for medarbejderen så pågældende ved, hvordan et tillæg på sigt kan opnås.

Vedrørende referatskrivning/ afslutning

- Sørg for at beslutningen straks skrives ned.
- Gør beslutningen/ lønaftalen så klar, kort og præcis som muligt.
- Ved uenighed: sørg for at begge parter opfattelse fremgår af referatet og aftal, hvornår og hvordan forhandlingen evt. fortsætter.

Vedrørende information

- Meld åbent ud om resultatet til alle omfattet af forhandlingen.

Parterne bør løbende evaluere forhandlingsformen og evt. overveje ændringer.

Bilag 4 - Oversigt over pensionskasser

Organisation	Pensionskasse
<i>Arkitektforbundet</i>	Arkitekternes Pensionskasse
<i>Bibliotekarforbundet</i>	Kommunernes Pensionsforsikring
<i>C3 – Ledelse og økonomi</i>	AP Pension
<i>Den Danske Landinspektørforening</i>	Den af Den Danske Landinspektørforening etablerede pensionsordning
<i>Dansk Kiropraktor Forening</i>	Codan Pension
<i>Danmarks Jurist- og Økonomforbund</i>	Juristernes og Økonomernes Pensionskasse
<i>DM (Dansk Magisterforening)</i>	MP Pension – Pensionskassen for magistre og psykologer
<i>Dansk Mejeriingeniør Forening</i>	AP-Pension
<i>Dansk Psykolog Forening</i>	MP Pension – Pensionskassen for magistre og psykologer
<i>Den Danske Dyrlægeforening</i>	Pensionskassen for Jordbrugsakademikere og Dyrlæger
<i>Forbundet Kommunikation og Sprog</i>	PFA-Pension
<i>Ingeniørforeningen i Danmark:</i>	Ingeniørforeningens Pensionskasse: Ingeniør Pension
<i>- Civilingeniører, Akademiingeniører, cand.scient.er i datateknik, levnedsmiddelkandidater og kandidater i human ernæring og kødteknologi:</i>	Dansk civil- og akademiingeniørers pensionskasse
<i>- Teknikumingeniører, Diplomingeniører, levnedsmiddelingenier og eksportingeniører</i>	Pensionskassen for teknikum- og diplomingeniører
<i>Jordbrugsakademikerne:</i>	
<i>- Agronomer, hortonomer, landskabsarkitekter og jordbrugsøkonomer, cand.scient i landskabsforvaltning, cand.scient i agricultural development, cand.scient. i miljøkemi</i>	Pensionskassen for Jordbrugsakademikere og Dyrlæger

- *Forstkandidater*

Forstkandidaternes Pensionsordning under PFA.
Med virkning fra 1. april 2008: Pensionskassen for
Jordbrugsakademikere og Dyr læger.

Pharmadanmark

Apotekervæsenets Pensionsordning
Pharmadanmarks pensionsordning i PFA Pension
(tidligere Dansk Farmaceutforenings Pensions-
ordning i PFA)

*Levnedsmiddelingenører og -kandidater, ansat pr. 30. september 2007 eller tidligere med pensionsordning i Pensionskassen for Jordbrugsakademikere og Dyr læger, opret holder denne ordning som en personlig ordning.